

SZENTES ÉS VIDÉKE

POLITIKAI LAP

A CSONGRÁDVÁRMEGYEI GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KOZLÖNYE.

Megjelenik VÁSÁRFAJRA ÉS CSÜTÖRTÖKÖKÖN.
Előfizetési ár:
negyedévre 2 korona 50 fill. Félévre 5 kor. Évesre 10 kor.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Görög-udvar,
hová a kéntratók címzendős

Hírdetéseket és nyilvtéri közleményeket
a kiadóhivatal
morsékeit áron számít fel.

Vásárjaink és a vásártér.

Annai szó esett már a vásártér kikövezéséről, hogy e tekintetben felvilágosításra vagy bővebb magyarázatra senki sem szorúl.

A menőki hivatal az lsten tudja hányféle tervet és költségvetést terjesztett már be a közgyűléshez, a vásártér kikövezése azonban a tervezetésnél tovább nem haladt.

Különösen az iparosok érzik a vásártér kikövezésének hiányát s ezek alatt nem csak a helybeli, hanem vidéki iparosokat is értjük.

Mit ér, hogy minden irányban össze vagyunk kötve vasúttal műúttal, a szomszédos községekkel, ha a vásárjainkra érkező iparos az esetleg feneketlen sár miatt nem tudja árúit kirakni, a vásárló közönség pedig — ha keserves kinnal kirakodik is az iparos — nem képes az árukat megközelíteni. Rendkívül sok kár háramlik ebből a városra úgy közvetlen, mint közvetett úton.

Közvetlen úton azzal szenved károsodást a városi közpénztár, hogy a vidéki iparosok, sőt sok esetben a helybeliek is otthon maradnak, felé sem néznek a mi országos vásárunknak s így a város az elmaradt helypénzben tetemes összeget veszít el. Közvetett úton pedig jéz a túrhetetlen állapot az üzleti tepsedést, a forgalom kátyúba jutását, az idegenforgalom s az által a pénz forgalom hiányát jelenti.

Az itt elmondottak állanak különösen a téli országos vásárra, amikor — ha csak erős fagyok nincsenek, a vásártér szinte megközelíthetetlen.

De hát miért rövidítsünk mi meg egy országos vásárból a eredő jövedelmi forrástól a várost s miért veszítjük el az idegen forgalomból s az ezzel egyjelentőségű pénzforgalomból származó közvetett hasznot, ha azt megmenthetjük.

Annai bizonyos, hogy ha a vásártér kikövezésével még tovább késünk, téli országos vásárunk még hosszú éveket át néptelen lesz.

Más megoldásdát kell tehát keresni a dolognak.

Ez a megoldás önmagától kínálkozik az ipartestületnek a városi tanácshoz most i n t é z e t t beadványában, melyben arra kéri a tanácsot, hogy a téli országos kirakodó vásárt, tehát az

úgynevezett gyalog vásárt, helyezze át a tanács a piacra és a Kossut utcába.

Terjedelmesebb iparikkak s élőállatok továbbra is a vásártéren volnának árúsihatók az aprójszágok kivételével.

Az eszme egészen jó. Szegeden it bent a városban tartják az országos kirakodó vásárokat, nem csak télen hanem nyáron is.

És ez a gondolat csekély költséggel meg is valósítható. Csupán a Kossuth utcának a volt Feiler-féle házig terjedő szakaszát kell két oldal a Keromit út szélétől a gyalogjárdáig lapjára rakott téglával burkolni, hogy a megfelelő terület rendelkezésünkre álljon. Ez nem kerül sokba s a kérdés a vásártér végleges rendezéséig és kiburkolásáig meg van oldva.

Dr. Sz.

A szettüredezett ellenzék. Az ellenzék körében látszólag és kívülről még mindig nagy az öröm a Kossuth-párt obstrukciós határozata után. A válaszból azonban egész más a helyzet. A két párt acsarkodik egymás ellen s hogy milyen az ellenzék szerepe most, arra rávilágítanak lelek a megjegyzések, amelyeket a politika élet egyik kitünőségétől kaptunk:

— Hat a helyzet bizony megváltozott a Kossuth-párt csütörtöki állásfoglalása. Csak a mi képünk a helyzetről nem változott meg. Mi már régóta konstatajuk, hogy az obstrukciónak nem a választójogi reform a célja, hanem az, hogy a volt koalíciós pártok a véd. erőreform alkalmából egy utolsó kétségbeesett kísérlettel próbálják visszakaparni a hatalmat. Mi bizony nagyon régen előrelátunk, nagyon régen megjósoltuk ezt.

— De megjósoltuk azt is, hogy ez a küzdelem, akármilyen kétségbeesett, még sem veszedelmes. Három okot tudunk mondani, hogy miért nem az. Az egyik az uralkodóban, a másik a közvéleményben, a harmadik magukban az obstruktorokban rejlik. Az uralkodó nem fog velük még egyszer kísérletezni, amíg ők a régiék maradnak. Az 1906-iki eset teljesen ki van zárva. Aki az ellenzékben még hatalmi reményeket táplál az előtt csak egyetlen egy út áll a siker felé: az országos vásárt. Ezen az úton pedig sem a Justh-párt hazugnak bizonyult választójogi taktikája, sem a Kossuth-párt csütörtöki határozatának újramozdított nacionalista frazízával nem járunk.

A közvélemény minden igyekezetük,

minden agitációjuk, minden megkísérelt heccelődésük dacára velük szemben marad, sőt mind erősebben fordul ellenük. A munkapartnak tulajdonképpen nincs is más dolga csak az, amit a n t a l Géza csütörtöki oly lényes sikerrel megkezdett. Le kell őket leplezni minden nap. Csütörtöki csak a szavaik, a beszédek lepleztettek le. Folytatni kell a tetteiken. Meg kell mutatni, hogy azért olyan főnök a forradalmuk, mert félnek, — a saját múltjuktól. A közvélemény nem fog még egyszer melléjük állni, akárhogyan taktikáznak is.

— Az obstrukciós sikertelenségének legnyosabb, legbiztosabb garanciája azonban magukban ő bennük van. Mert úgy, amint a Kossuth-párt csütörtöki beleköpiött a Justh-párt kedves kompromisszumos tájába, úgy viszont a Justh-párt is legelő alkalommal vissza fog köpni. Ők ugyan együtt mennek szakmányra, de mindegyik zsebében ott van a bicska a melyet kedves szövetségársának szánt. Mindegyik magamagának és csak magamagának akar rabolni. És mindegyik előre megcsinálja a tervet, amelynek alapján szeretett fegyvertársát majd kedvesen kirugja — osztozkodás előtt.

— Ezt mind előre láttuk, mind megjósoltuk. Bennünket az egész kampány során csak egyetlenegy meglepetés ért: a választójogi közvélemény vezérének választójogiellenessé kérértóiasa. Ezen ugyan megutköztünk. De most már ezen is túl vagyunk. Be-láttuk, hogy ez sem a kormányának árt, hanem legfőjébb a választójognak. Az pedig úgy, ahogyan a nemzetnek kell, meg fog születni, még ha a szocialisták egyenesen és minden Justh-féle közvetítés nélkül szövetkeznek is Apponyival.

Életpályák.

Az Amerikai Egyesült Államok őstermeléssel foglalkozó lakossága 1890—1900. ig az összfokosság 38 százalékáról annak 25.9 százalékára csökkent. Ez a jelenség, párosulva a mezőgazdasági munkásoknak állandó csökkenő kinalatával szemben, mindinkább növekvő keresetével arra bírta a dakota egyetem egyik tanárát, hogy diákjaihoz intézett kérdőívek útján igyekeztek megtudni annak okát, mi téri el őket a pája választásától s milyne teendőket vélnék ők szükségessé arra néve, hogy a farm-élet kedvelése újra labrakajon. Nem is késett a kapott feleletét csoportosítva, összevetve, belőlök következtetéseket vonni s cselekvésre hívni fel a közélet szerepvívóit. A mi egyetem tanáraink bizonyra ttdósabbak, mint az amerikai, sőt mint az amerikai egyetemi tanárok egyáltalán. De vajjon, melyikők tőr-

dik — ha már egyes tanítványai boldogulásának kérdésével nem is — legalább azzal a hazával, a hazával, feladatával, hogy keresse ama módokat, mint lehetne megszüntetni pl. azt az aránytalanságot, mely Magyarországot összehasonlítva 1890—1900. közötti 10 egygyedszázaléki gyarapodása s a nem produktív tevékenységű lateinekre s köztük az igazságos terén működők számanak 28 huszonhárom egyegyedv ötödik 25-1 egygyedszázalékos növekedése között fennáll. Pedig nem tarthatja senki kicsinyesnek, méltóságát alulnak azt, hogy a lateiner pályák felé az aránytalanságban nyilvánuló történetes meggátlására talpraajon s szavának súlyát latba vesse. Hisz valóságos csapas az nemzetgazdasági szempontból hogy mindössze 19. 6 százaléknúra iparos és kereskedő lakossága országunknak 3 százaléknúra ketinezer osztályt kell tartania, amikor Németországban 52.4 s 3.9 0/0, Franciaországban 42 és 3.8 százalékos, Angliában 67.1 s 5.8 százalékos és az Amerikai Államokban 40.4 s 4.2 százalékos a megfelelő arányzatok. Imminens kötelessége volna nemcsak a közügyek iránti hangos szeretet nevében, hanem az egyebek boldogulásának szempontjából is minden alkalmas tényezőnek odahatni, hogy ifjaink a lateiner pályák hivatagó díszétől előforduljanak a köznek több hasznot s nekik jobb kenyeret biztosító produktív pályák felé.

Magunkra nézve is kötelezőnek tartjuk azt, hogy a közönséget az iskolai beiratások idejébe figyelmenytessük, hogy jóléte fonoitjak meg milyen pályára akarják gyermeküket nevelni. Ekkor pedig fiúk, de meg a köztérdekben is, le kell tenniük két előítéletből sarjadzó törekvésről, mely eddig mindig elhomályosította szemük tisztánlátását, mikor pályaválasztásról volt szó. Az egyik törekvés, hogy minél díszesebb állást őrök foglalkozást szerzünk a lateiner pályákra vitte az ifjakat. A másik mely a gyermeket örök időre biztos révben akarta tudni a hivatalok sovány kocsijára fogja a jobb sorsra érdemes intelligenz emberek tömeget. Ha eligondoljuk, hogy a szabad lateiner pályák általában milyen nagy ma a szellemi proletáriátus, melynek nehéz munkában, sokszor nélkülözések között eltöltött éveket az gyűjtött szellemi tőkéje nem kamatozik elegendő a tisztas megélhetésre, hacsak anyagi tőkéje nincs mely az ügyvédet, mint főfeszénycs jutálja keresethez, az orvost szanatóriumtulajdonosá teszi: akkor talán elfoszlik a pályákat körülvevő fényes köd hogy a kopott ruhában mutatkozó rideg valóságának képét engedje elrúgyesülni. Hacsak felöltik a pályaválasztó előtt milyen lehetőségeket nyújt a lateiner hivatalnokság sokszor egész életre terjedő 1600 K-as körörvosi fizetése, joggyakornokságának hosszú ideig való ingyenessége stb. mellett bankigazgatók cégvezetők, főkönyvelőkől nem is szólva, csak a kereskedelmi utazó mimimális 4000 K-as, de általában 6000—8000 K-as jövedelme, amit csak kivételesen szerencsés káriérő hivatalnokok érnek el: okvetlenül belátja, hogy a kereskedelmi s technikai pályákra kell irányítani figyelmét. A hivatalok kenyerének biztonságával, nyugdíjkapességével stb. pedig hamar lezámolhatunk, ha arra mutatunk rá, hogy mindezeket annál a jövedelmi különbözetnél jóval olcsóbban nyújtja nekünk ma már számos biztosító-intézet, és a magánbiztosítók nyugdíjjele. Ha még ehhez hozzávesszük, hogy a kishivatalnoki pályának 1000—2000 K-s évi jövedelme milyen nyomorúságos a szakmunkásnak felszabadulásakor heti 28 K-val kezdős 60—70 K-ig is felmenő jövedelméhez képest, körülbelül tisztában leszünk azzal, hogy az egyénre nézve is jóval kedvezőbb a produktív pályák. Magyarországra vonatkozó ez irányú megbízható statisztikai adatok nemlétében, csak néhány ausztriai adatra hivatkozhatunk, melyek szerint produktív pályákön a magasabb rangú alkalmazottak évi jövedelmének átlaga 3200 K, a kisebbrangúaké 1960 K, a közszolgálatnál 2650 K, illetőleg 1580 K. Ez adatokat azonban a jövedelmét adókvetes céljából szerez be. Ezt figyelembe véve, a közszolgálatuké ellenöriz-

hető lévén hitelesnek veendő, a másik pedig túlicsinny bevallások alapján megállapítottak. Ez a körülmény már magában is sokkal nagyobbnak tünteti fel az itt nem túlnagynak mutatók közönségét, ha el is tekintünk attól, hogy Ausztriában a közszolgálatot sokkal jobban díjaznak, mint nálunk.

Természetesen számítanunk kell az illetékes hatóságokra is, hogy egyrészt nem fogja megnehezíteni közönségünknek mindinkább ébredező az irányu törekvését, hogy gyermekeit ipari pályára adja, amennyiben megnagyobbítja az ipari folyamatok számát, — amint ez az idén a Felsőiparisikolánál meg is történt, másrészt kellően szerkesztett az iskolák útján ingyen terjesztendő pályamutatóban utal a produktív tevékenységnek fokozottabb szükségére.

Ujdonságok.

Szentos, 1911. szeptember 6.

— A miniszterelnök a megyei tisztviselőkről. Kossuth Ferenc egy fővárosi lapban védekezett a következetlenség vádja ellen, melyben Antal Géza képviselő olvasta a fejére a közelmúltban az *obstrukció ellen* tett nyilatkozatait. Védekezésében azt a furcsa beismerést teszi a párt- és nemzetvezér: Gondolhatott-e tíz nappal a koalíció kormányrajutása előtt arra a lehetőségre, hogy egy ilyen fordulat állhasson be és pedig a véderőjavaslat egyszerű kikapcsolása mellett, mikor az egész ország lábában volt és amikor fegyveres erővel oszlatták szét a Házát épp a véderőjavaslatok le nem tárgyalása miatt. — Ugyanekkor egy másik fővárosi lap lekiicsinylő és bántó hangon ír a törvényhatósági tisztviselőkről, akik mintegy vezényszóra szavaznak az obstrukció ellen a törvényhatósági közgyűléseken, mert — úgy mond — félnek a kormány bosszúálló kezétől. Erről a két hírlapi cikkről folyt a beszéd a Ház folyosóján a miniszterelnök előtt, aki erre körülbelül ezeket mondta: „A törvényhatóságok tisztviselői szépen megfogják köszönni az ellenzék lapoknak ezt a bánásmódot és a politikai és egyéni önállóságukról szóló kíméletlen ítéletet. Ugy látszik most napirenden van a tisztviselőnek a sajtóban való bántalmazása, mert nincs kedvük tolni az obstrukció szekerét. Pedig akik ma bántják őket, azok meggonddolhatnak, hogy a tisztviselőnek erre a magatartásra nagy okuk van, olyan okuk, amelyre épp Kossuth Ferenc mai cikke mutat rá. Igaza van Kossuthnak: nagy meglepetés volt az, ami 1906. április elején történt, amikor a nemzeti ellenállás vezérkara Bécsben megcsinálta a paktumot és egy általános kikapcsolással nyeregbe ült. Ámde a legnagyobb meglepetés akkor tulajdonképpen nem a nemzet egzését érte, mely talán előre sejtett egyet és más a következendőköl, hanem első sorban épp a törvényhatóságok tisztviselőit, akik zászlóvivői voltak az egész nemzeti ellenállásnak, akik jövőjük és kenyerük kockázatával, egész személyi presztizsükkel odaálltak a tűzvonalba és segítettek a nemzet kiválasztott vezéreinek a hadállások megvívásában egészen ama nevezetes április kilencediki meglepetésig. Ez a meglepetés, ez a megdermedés még most is olyan élénken urálja a törvényhatósági tisztviselőket lelkét, mint ama nevezetes napokban és ezért van, hogy most ők járnak elől az

obstrukció elítélésében és ők teszik lehetővé, hogy az ellenzék megismételje azt a színjátékot, mely akkor olyan sajtóságos és — mint Kossuth mondja — előre nem gondolható sláger hozott éppen a tisztviselőkre.”

— Évmeignyit a főgimnáziumban. Két hónapja pihenés után kezdetét veszi ismét az ifjúság szellemi képzésének nagy és nemes munkája. Kezdetét veszi főgimnáziumunkban is az iskola jellemképző, értelemejlésű és nevelő munkája, hogy öntudatos vezetés mellett közeleb jusszon a tanuló ifjúság a célhoz! Isten ádását kértük, ki-ki a maga templomban e nagy munkához s hitben meg erősödve, lelkiileg teifirissulve gyűntünk egybe a meignyit ünnepélyen. Vartuk! Titeket varunk, kedves szülők, hogy elfőjtök gyermekeiket atadási ünnepélyre. Hiába! Sokok szülői latunk olyant, aki nem volt ott, de egyetlen egyet sem, aki ott lett volna! Mi ez? Jól emlékezem, hogy az aratási (évbezaró) ünnepélyen mégis csak voltak néhányan s most senki! Hat oly csekély értéke van a szülők előtt annak az ünnepnek, a melyen szeretett s feltve örözt gyermekük egy iskolai év nehéz és terhes munkájába bele kezd? Hogyan varhatunk szép eredményt, ha már a munka legelején közömbösek vagyunk az iránt? Az értelmesebbeknek azért kellett volna ott lenniük, mert ők értik, tudják, mi az iskolai év megkezdése és mi ezen alapöknek a nagyfontossága; a többieknek pedig azért, mert lett volna módjuk és alkalmuk az igazgató értékes beszédjéből megérteni az iskola nagy fontosságát s okulni és megtanulni belőle az iskola és szülőihez között való viszonyból keletkező kötelességeket s gyermekei haladásának ügyét előmozdító eljárásokat és azt, hogy mily nagy hatással van nemcsak a gyermekekre, hanem munkájának eredményére is a szülők érdeklődése. Az ugycsen átgondolt meignyitbeszéd nagy hatást tett az egész tanuló ifjúságra. Vajha szívükbe zarnak mindannyian azokat az intő, buzdító, erkölcsnemesítő irányú szavakat az s Istenben vetett rendületlen hittel, erkölcsös étellel s ambícióval igyekeznének megoldani a nagy problémát: saját hasznukra, szülők örmére s tanáraik meglegedésére elvégezni ezen iskolai év munkáját! S vajha sikerülne nekik szülőiket rábíri nemcsak az osztályozások előtt, hanem mindenkor az érdeklődésre. Vajha összekötő kapcsok lennének az iskola és az élet, a tanár és a szülők között, s lassan-lassan az ó haladásukon felbuzdulva, az eredménynyel meglegedve, a szülők szívébe is beférkőzhetnének az iskola támogatásának eszméje, az iskola nehéz munkájának teljes becsülése s az ünnepélyeken — mint gyermekük második otthonában leendő megjelenésüknek — szívből fakadt szükségérte. Mert csak a szülők és tanár együttes munkájával lehet a tanítás terén igazan jó eredményeket elérni. A beiratások eredménye a következő: I. o. 66; II. o. 66; III. o. 51; IV. o. 49; V. o. 37; VI. o. 23; VII. o. 23; VIII. o. 25, összesen 339 tanuló, amely szám, — mint rendezem, úgy most is — még emelkedni fog.

— Pályázat az armentesítő társaltnál. A körös-tisza-marosi armentesítő társaltnál előléptetés folytán megfűresedett egy műszaki nyilvántartói állásra hirdető pályázatot a folyó hó 30-án lejáró határidővel, Káló Gyula társ. főmérnök-igazgató. A kollégák fel-

szert pályázati kérvények, a fentjelzett határidőre, a társulat központi igazgatóságához nyújtandók be a határidőn túl érkező kérvényeket nem vesszük figyelembe. Az állás elnyerése iránt érdeklődők az erre vonatkozó közelebbi feltételeket lapunk mai számának Pályázati hirdetésnyében találják meg.

— Az új városháza butorozása. A városházai építésének befejezése a reggeli végén van és így szükségessé vált a kályhák beállítása. Ez arra indította a városházapítói bizottságot, hogy a megváltó és alkalmas kályhák felhasználásával még 48 új kályhát rendeljen meg mintegy 5—6000 korona költséggel; ezek közül 14 vaskályhát egyik helybeli kereskedő, 34 cserépkályhát pedig egy szegedi kályhagyáros szállít. — A butorok egy része is behasználható ugyan, de nagyrészt az új díszes palotában elhelyezni abszurdum volna. Az építetöbbször ez irányban is intézkedett és pedig akként, hogy a butorok egy részét egy budapesti butoraktárból vásárolja, a legnagyobb részét azonban helybeli iparosoknál rendeli meg.

— A Duna-Tisza esatorna. Utóbbi időben olyan hírek merültek fel, hogy Lukács László pénzügyminiszter ellenkezésén, aki ma a kereskedelmi miniszteri teendőket is végzi, megtört a Duna—Tisza-csatorna építésének terve. A csatornaépítés 48 millió koronába kerülne s a hirdás szerint, a miniszter nem tudja, hogyan állítsa be ezt a nagy, bár produktív befektetést a költségvetésbe. A *Világ* című fővárosi lap Kálmán Gusztáv államtitkárhoz fordult ebben a kérdésben, aki azt felelte, hogy a kérdéses hírek nem felelnek meg a valóságnak. A Duna-Tisza csatorna építésének tervét nem ejtették el, csak holtpontra jutott. Az ügy állása a következő: Még Hieronymi miniszterisége alatt elkészültek a csatorna összes munkálatainak tervei. A kereskedelmi miniszternek annak rendje és módja szerint el is készítette a nagyszabású építkezés költségvetését s megküldte az egészest nyilatkozattételre a pénzügyminisztériumnak, ahol azóta az ügy aktív. A pénzügyminiszter álláspontja — az államtitkár szerint — az, hogy a döntéssel várni kell. Még kell válni az új kereskedelmi miniszter kinevezését, mert a pénzügyminiszter nem merült bele a terv tanulmányozásába és utódjától a kereskedelmi miniszterességben függ, magáévá teszi-e ezt a tervet, Hieronymi közötti programját és többi terveit is. Addig függőben tartják a kereskedelmi tárca fontosabb kérdéseinek elintézését. Az államtitkár további nyilatkozatából kitűnik, hogy szeptember végén vagy október elején talán lényeges változások lesznek a kereskedelmi minisztériumban. A minisztérium azonban azért addig is dolgozik és tervezget a — maga szakállára. Más kérdés, hogy a jövő kereskedelmi miniszter magáévá teszi-e ezt a tervezetét. Megállapítható tehát az államtitkár nyilatkozatából, hogy a Duna-Tisza csatorna építésének ügyét nem ejtették el, csak nem akarnak a kinevezendő kereskedelmi miniszter s nagyfőnökségi ügyben való esetleges állásfoglalásának elibe venni. Kivehető továbbá talán az is, hogy szeptember végére, vagy október elejére várható az új kereskedelmi miniszter kinevezése.

— Ipari kihágások fóruma. Az idén életbelépést kihágási bíráskodás a hatóságokkal egy sorban szerepet az ipari és gazdasági közérdeket képviselő egyes testületeknek és bizottságoknak is, és pedig vádemelő, indítványozó és főlebbező hatáskör-

ben. Mivel az erről szóló rendelet az 1884. évi XVII. törvénycikk által alkotott és több ízben hatóságoknak nyilvánított iparrestitútelk Országos Szövetsége fölterjesztést intézett a kereskedelmi miniszterhez annak érdekében, hogy az ipari kihágási eljárásban hatósági szerepre hivatott úgynevezett szak képviselők közé pótlóan az iparrestitútelk is főtévessenek.

— Fertőtlenítetek. Budapest felől a sárga veszedelem: az ázsiai kolera fenyegeti az országot. Először Ujpesten, egy enygyárban tütötte fel fejt a rémes veszedelem, ahová Triestből bevit és az enygyárhoz felhasznált hulladékokkal vitték be. Ott azonban hamarosan elfojtották a bajt s az első megbetegedések óta mint hivatalosan jelentik ott újabb koleraeset nem fordult elő. Nagyobb a baj Budapesten, ahová dunai hajók vitték be a veszedelmet úgy, hogy a Dunát is fertőtlenítenek kellett nyilvánítani, miérint a Duna viz ivását hatóságilag eltiltották és a folyam-partot rendőrközel őrizték. Budapesten eddig 6—7 koleraeset fordult elő, ezek között halálos kimenetelű. A fővárossal olyan mindennapos a vidék érintkezése és a személyforgalom, hogy a vidéknek most már a legerélyesebben kell védekeznie a rémes bajnak ezúton való esetleges szétterjedésére ellen. Talán ez indította városunk hatóságát is arra, hogy a csatornák fertőtlenítését a Kossuth-úton fedett és nyílt csatornába való mérszoldat beöntésével megkezdje. Újvös intézkedése ez a városnak, amelyet az egész belterületre, a mirhókra is kell terjeszteni. De ezenfelül szükség volna legalább a burkolt utcák rendszeres éjjeli söprítésére és locsolására is, mert a kolera ma már nem olyan veszedelmes, ha tisztasággal védekezünk ellene és jól fertőtlenítünk. Épp ezért nem figyelemzethetőek eléggé a lakosságok, hogy árnyékszékeit, szemétdöredit, mérszoldattal fertőtlenítsék s hogy kezét mindenki naponta többször, különösen étkezés előtt megmossa.

— Tanfolyam Pusztaszere. A folyó hó 3-án pusztaszerezen tartott országos Árpád ünnep alkalmakor az Árpádgyűlésület ugyanott négyülést is tartott, ameyen Lázár György dr. elnök, Szeged agyllis polgármestere indítványt tett arra nézve: indítsanak országos mozgalmat, hogy az első nemzetgyűlés helyén, Pusztaszerezen, a hely történelmi nevezettségének megfelelő templomot, paplakot építhessenek és egy nemzeti parkot létesíthessenek a milenaris Árpád-emlék körül. Erre a célra eddig 6000 korona gyűlt össze, amit az indítványozó hamarosan kétszáz ezer koronára remél növelhetni, ha a nagy nemzeti célra való adakozásra hívják fel a törvényhatóságok, főpapságok, főcsemeséget s a nagyközönséget. Ha ez a 20000 korona együtt lesz, akkor 60000 koronát a templom, 40000 koronát a paplak építésére és a parkozásra fordítanak, 10000 korona pedig alapítványnak marad a templom fenntartására és a lelkes fizetésére. Az eszme olyan fenköl és nemes, hogy igemlegetben kell őhajtanunk annak mielőbbi megvalósulását.

— Költözökdő városi hivatalok. Az új városháza majdnem teljesen készen van s október elsején a hivatalok elhelyezhetők lesznek benne. A mérnöki, gazdasági tanácsnoki és város gazdasági hivatalok azonban már e hó 15-én beköltöznek az új városházába, mivel a Vass-féle ház bérleti ideje lejárt s azt a tanács nem szándékozik megújí-

tani. Különbösen is az említett három hivatalra a teljes átadást megelőzőleg is szükség van az új városházában.

— Új és használt iskolakönyvekből melyeknél elősorban arra kell ügyelni, hogy megfelelő kiadásúak legyenek, a szentesi összes iskolák számára óriási mennyiségben találhatók Untermyller Ernő könyvkereskedésében. — Az összes iskolaszerek, a redeti 'Turul' rajztömbök, rajzeszközök és iskola szerek túlhalmozott nagy rakatármánál fogva félárban kaphatók. Mindenkit érdekel a kiadásomban megjelenő 'Diák Újság', amely az összes iskolai teendőket tartalmazza. Gazdag rakat ajándék tárgyakból. Teljesen ingyen kapható újszintén, az összes iskolák tan könyvjegyzéke is. Sziveskedjék a cégre ügyelni.

— Az önkéntes tűzoltók néppünöpe. Nálunk szokatlan nagyszabásúnak ígérkezik az önkéntes tűzoltók néppünöpe, melyet részben a kecskeméti földrendés károsultjai javára a jövő vasárnap a tul a kurcai ligetben rendeznek, ahol záradéku éjjeli tűzoltógyakorlatot mutatnak be az e végből a ligetben emelt két emeletes favozos hazon, míg este a színházban zartkörök, a delöl csardánál pedig néptánccal fogja befejezni a vonzó népszerűség. A közönség olyan széles rétegeben mutatkozik érdeklődés ezen tűzoltó-ünnepep iránt, hogy a rendezőség — rendkívül sokatlan nagy látogatottságra számítva, ehcz képet tette meg előkészületei is és megvagyunk róla győződve, hogy derék tűzoltóknak ezen várakozásukban nem fognak csalódni, úgy, hogy az ünnepep fényes érkelesi sikere mellett, szép anyagi jövedelem is jut majd a kitűzött nemes emberbarát célnak.

— A vándoripar rendezése. A kereskedelmi minisztérium illetékes ügyosztálya, illetve a Matlekovics Sandor dr. elnöklével az ipartörvény revizionális munkálatainak elvégzésére kiküldött bizottság elkészült a vándoriparról szóló törvényjavaslattal, amely első sorban a vándoripari foglalkozást rendezi. Ez alatt azoknak a foglalkozásait kell érteni, akik valamely mesterséget vándorolva üznek, vagy személyes szolgálatukat kínálják fel, helyszégre vándorolva. A vándoripari foglalkozást nálunk eddig semmiféle törvényes jogszabály nem szabályozta kifejezetten, s a törvényjavaslattal az e téren uralkodó nagy jogbizonytalanságot van hivatva megszüntetni. A vándoriparról szóló törvényjavaslattal keretében nyerne törvényes szabályozást a házalás kérdése, a megrendelés gyűjtés és az öszerek ügye is; amely eddig csak egyes városoknak helyi szabályrendeleteivel volt ideiglenesen rendezve. A vásárlatógatók ügye csak az általános ipartörvényben nyer szabályozást.

— A sövényházi véres bál. Az algyői legényeknek egy sövényházi korcsmában lefolyt véres báljáról, amelyen a borgörös és egymás közt meghasonlott legények a szótvalasztásokra közéjük ment két csendőrt megtámadták és agyonveréssel fenyegettek, annak idején mi is irunk. A csendőrkö kénytelenek voltak fegyverrel védekezni s e közben holtan rogyott össze, csendőrgolyóval szíventálva, a esatateren Virág Mihály, más két legény meg súlyosan megbesült. A vizsgálat azóta megállapította, hogy a csendőrkö jogos önvédelemből használtak fegyvert. A vereskö legények közül nyoie főkolompust akkor letartóztattak. Most azonban a szegedi törvényszék vizsgálóbírója szabadlábra helyezette a legényeket, mert nem latta indokoltaak a további letartóztatásukat. Az eljárás azonban tovább folyik ellentük.

— Megrabolt szentesi flú. Buzás Károly kereskedő segéd Haaz Flúp és fia budapesti nagy kereskedő cégnél, tegnap előtt este amiköz lakására akart menni, egy

20—21 évesnek látszó fiatal ember megállította s inaséges helyzetében pénzt kért tőle. Buzás adott is neki 60 krajcárt, de a rabló nem elégedett meg. Kért rántott elő s azt kiáltotta: Adsz 5 forintot vagy leszűrlek. Ebben a pillanatban lépete a Buzás aranyóra lancát előfutott. A rablót keresi a budapesti rendőrség.

— Az utolsó hangverseny. ebben az évben holnapután lesz a tulakurcai kertben A Szentesi első cigány zenekar becsületesen megfelelt elvárta kötelezettségének. Sok új, darabot tanult be összhangzatos játékaival gyönyörködtették a közönséget, Ennek elismerése mellett készséggel adjuk kezre a zenekarnak a közönség támogatásáért és érdeklődéséért hozzánk juttatott köszönetét.

— A gőzgépezelők és kazánfűtők legközelebbi képesítő vizsgái Szegeden, okt. hó 1-én délelőtt 8 órakor fognak a szegedi felső ipariskolában megtartatni. A kellően felszerelt vizsgálati kérvények a m. kir. kerületi iparfelügyelőhöz, Tisza Lajos-körút 61. sz. küldendők.

— Szives tudomásul! Új és használt tankönyvek a legjobb kiadásban, — előírás szerint a helybeli összes tanintézetek által, Továbbá vason és papíros fedelű füzetek, rajzeszközök. — Turule és masfajta rajztáblák, taskák, szóval mindenféle iskolai szerek óriási választékban, igen szolid árak mellett kaphatók. — Tessék egy próba beszeresést tenni **Szilágyi Dezső** könyvkereskedésében, a Potófi-szálló épületében. — Ajándék tárgyak nagy választékban!

Felolvas szerkesztő: **BANFALVI LAJOS.**
Kiadótulajdonosa „Szentés és Vidéke” könyvnyomda

A körös—tizza—marosi ármentesítő és belvízszabályozó társulat.

1312—1911

Pályázati hirdetés.

A körös—tizza—marosi ármentesítő és belvízszabályozó társulatnál előléptetés folytán megüresedett, évi 2400 kor. törzsfizetéssel, 600 kor lakbérrel, a törzsfizetés 50 %-ig emelkedhető s a nyugdíjgénybe is beszámítandó 10 %-ötödéves korpótlékkal, tíz évi szolgálat után fokozatosan emelkedő nyugdíj jogosultsággal rendszeresített **műszaki nyilvántartói** állásra, — mely állás a társulat központi választmánya által választás útján töltenek be, — pályázat hirdetik.

A pályázaton résztvevőktől a **kataszteri mérnöki és nyilvántartói munkálatokban való jártasság** igazolása kívánatik.

A pályázni kívánók családi állapotukat és életkorukat feltüntetve anyakönyvi kivonattal, — tanulmányaikat igazoló bizonyítványaikkal — továbbá eddigi alkalmazatásukat igazoló okmányaikkal felszerelt pályázati kérvényeiket **f. évi szeptember hó 30. napjáig**, mint záros határidőig a társulat központi igazgatóságánál, Szentésen nyújthatják be. Az ezen határidőn túl beérkező kérvények nem fognak figyelembe vétetni.

Szentés, 1911 Szeptember 1-én
A társulat központi igazgatósága.

Meghívó.

Folyó évi szeptember hó 9-én, azaz szombaton este 8 órakor, a Tóth József színházteremben, — az alant jelzett alacsony helysarak mellett, melyek csak kiadásaim fedezésére szolgálnak, — tanítványaimmal

z e n é - e s t é l y t

rendezek, melyre úgy a szülőket, valamint az érdeklődőket is ezúton hívom meg. Működésem terén szerzett jó hírnevem garantál arról, hogy egy kellemesen eltöltött estét bent lesz része a műpartolóknak. Helysarak-Nagyahály 3 kor., kishály 2 kor., tam-laszék 80 fill., zartsék 60 f., körszék 40 f. földzinti álló 20 fillér.

Jegyek már válthatók Bányai J. nádó üzletében.

Tisztelettel:
Molnay Bandi.

Pályázati hirdetés

vendéglősi állásra.

A Szentési ref. kör f. évi okt. 1-én elfoglalandó vendéglősi állásra pályázatot hirdetek és értesitem a vállalkozni akarókat, hogy a feltételek Dr. Sinoros Szabó Sándor ügyvéd úrnál tudhatók meg.

Szentésen, 1911. szept. 2.

Horváth Jenő
ref. közigazgatója.

Hartmann és Conen szabdkai cég szentesi fiókja számára **pénztárosnőt** keres. Csakis jó családból való urleányok ajánlatát kerjük Szabdkára. 2—1

Kaució szükségtelen.

Eladó ház. III. Vásárhelyi-útea 30. szám alatt levő ház **eladó.** Értekezni lehet **Lantos Károly** tollkereskedőnél, III. Sarkady N. Antal-é. 28. sz. alatt. 9—1

Kiadó lakás.

III. ker. Lakos útea 9. sz. alatt **egy úri lakás kiadó.** Értekezni lehet a fenti szám alatt. 5—1

Egy jó fiú

ki legalább is 2 gimnáziumot végzett
tanulónak felvétetik
lapunk könyvnyomdájában

VILÁG

Politikai napilap.

Kérjen mutatványszámot! Kérjen mutatványszámot!

Minden gondolkodó ember olvassa a

„VILÁG”-OT!

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Égész évre	— —	28 korona.
Fél évre	— —	14 „
Negyed évre	— —	7 „
Egy óra	— —	4.20 „

Hivatalnokoknak, tanítóknak kedvezmény.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
B u d a p e s t, VI., Gyár-útca 4. szám.